

ที่ สร ๑๒๐๐/๑๖๗๑๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๔ เมษายน ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๑๐๐๔/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖

ตามที่ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานตามหมายศาล โดยแยกพิจารณาออกได้เป็น ๒ กรณี
ความแรงอยู่แล้วนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๖ ลงมติเห็นชอบด้วย และ
อนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เสนอ

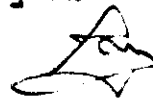
จึงเรียนมาเพื่อทราบ และให้แจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๕๑๒๒๐

กษ. ๕๖พ
ศ. ๒๕๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
วันที่ ๓๒๓๑	ค.พ. ๕
วันที่ ๗๖๖.๕	เวลา ๙.๓๕๖.

3/6

ที่ สร ๑๐๐๔/1603

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

จดต. วันที่ 448
วันที่ ๖ เม.ย. ๕๖
เวลา 15.10 น.

๕ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายบันทึกสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๑๐๐๔/๑๘๗ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒

มทต.
๑๖.๕.๖๒
๓๖

ด้วยกรมศุลกากรแจ้งว่า มีบริษัทเอกชนใต้อำนาจกรมศุลกากรเป็นจำเลย โดยอ้างข้าราชการกรมศุลกากรเป็นพยาน และศาลได้ออกหมายเรียกให้ข้าราชการผู้นั้นไปเป็นพยานให้แก่โจทก์ กรมศุลกากรจึงหารือไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาว่า การที่ข้าราชการไปเป็นพยานให้แก่บุคคลภายนอกดังกล่าว จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ หรือจะต้องลาราชการไป เพื่อกรมศุลกากรจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

๓.๖.๖๒.
๕.๖.๖๒.
๕/๖/๖๒.

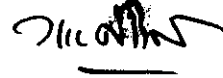
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพิจารณาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีความเห็นถึงปรากฏตามเอกสารที่ได้นำมาพร้อมนี้ และเนื่องจากเรื่องนี้มิได้มีระเบียบกำหนดไว้ โดยเฉพาะ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรนำเสนอดังกล่าวเพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ใช้กับทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว และได้นำเสนอทางรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมวล อติเรกสาร) พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอดังกล่าวเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

เลขาฯ มทต.
๑๖.๕.๖๒
๑๖.๕.๖๒
๕.๖.๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวิชาญ ศรีวิรัตน์)
รองปลัดสำนักฯ ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองแผนงานและวิชาการ
โทร. ๒๕๖๕๐๐๕, ๒๕๖๕๐๒๒

บันทึกข้อความ

วันที่ ๑๕/๑๒/๕๖
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๑๕/๑๒/๕๖ เวลา ๑๕-๔/๖

ส่วนราชการ

ที่ สร ๑๐๐๔๑๘๗/๗ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมาธ อภิเรณูสาร)

ด้วยกรมตุลาการแจ้งว่า มีบริษัทเอกชนใ้ฟ้องกรมตุลาการเป็นจำเลย โดยอ้างข้าราชการกรมตุลาการเป็นพยาน และศาลใ้ออกหมายเรียกใ้ข้าราชการผู้นั้นไปเป็นพยานใ้แก่โจทก์ กรมตุลาการจึงหาหรือมาเพื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาว่า การที่ข้าราชการไปเป็นพยานใ้แก่บุคคลภายนอกถึงกล่าว จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการใ้หรือไม่ หรือจะตองลาราชการไป เพื่อกรมตุลาการจะใ้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีใ้ค่นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่า การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐ และเป็นหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นหรือหลีกเลี่ยงใ้ได้ เพราะมีบทกำหนดใ้โดยใ้ที่ใ้รับหมายเรียกแล้วไม่ไปตามหมายเรียกใ้ ใ้อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเรื่องนี้อาจแยกออกใ้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ส่วนราชการหรือพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีหรือส่วนราชการตเป็นจำเลยในคดีที่ฟ้องและส่วนราชการหรือพนักงานอัยการใ้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานในคดีนั้น หรือการไปเป็นพยานในฐานะผู้เชี่ยวชาญหรือในฐานะที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ ตามคำสั่งศาลใ้กรณีเช่นนี้ใ้ถือใ้ว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยส่วนรวมใ้โดยตรง ใ้ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. กรณีที่บุคคลภายนอกใ้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานในคดีนอกเหนือจาก ๑. กรณีเช่นนี้ไม่อาจจะใ้ถือว่าเป็นการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพราะมีใ้เป็นการไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ โดยเฉพาะ แต่เป็นเรื่องเฉพาะตัวของข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐตามหมายเรียกของศาล ซึ่งโดยหลักการแล้วควรจะต้องขอลาราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งใ้แก่ การลา กิจส่วนตัว แต่เมื่อพิจารณาใ้ในแง่ที่ว่า การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นและหลีกเลี่ยงใ้ได้ และไม่ใ้ใช้ กิจธุระส่วนตัวของข้าราชการหรือ

ถูกจ้างขึ้นโดยตรง การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลจึงไม่น่าจะให้ข้าราชการหรือ
ลูกจ้างของลาภกิจส่วนทั่วไป น่าจะเป็นการอนุญาตให้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นพยานได้โดยมิถือเป็น
วันลา โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับกรณีให้ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่มิใช่ราชการหรือเกี่ยว-
ข้องกับราชการโดยตรง เช่น

(๑) มติของคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่
สร ๐๒๐๑/ว ๕๒ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๖ สรุปได้ว่า ข้าราชการซึ่งถูกสั่ง หรือถูกขอ
คำให้ไปปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจเป็นประจำหรือเป็นการเฉพาะคราว หรือได้รับแต่งตั้งให้
เป็นกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ เดินทางไปปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจทั้งใน
ประเทศและต่างประเทศ เมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้าสังกัดในกรณีเดินทางไปในประเทศ และ
กระทรวงเจ้าสังกัดในกรณีเดินทางไปต่างประเทศแล้ว ให้เดินทางไปได้โดยมิถือว่าเป็น
วันลา และไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) กรณีที่สมาคมหรือหน่วยงานเอกชนเป็นผู้จัดการประชุมสัมมนาและ
ขออนุมัติให้ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมสัมมนาโดยมิถือเป็นวันลา
และมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายจากทางราชการได้ ซึ่งเรื่องนี้ในทางปฏิบัติสมาคมหรือหน่วยงาน
เอกชนนั้น ๆ จะเสนอขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจ ซึ่งในปัจจุบันได้แก่ รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับ
มอบอำนาจ และเมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติในหลักการให้เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาโดยมิถือเป็น
วันลาแล้ว ก็ควรจะกำหนดไว้เลยว่าทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้นั่งคัมมัญชาก่อน

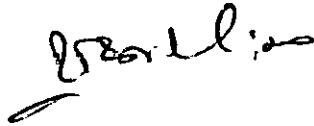
จากกรณีดังกล่าวข้างต้น เป็นการอนุญาตให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานหรือไป
ร่วมประชุมสัมมนาได้โดยมิถือเป็นวันลา โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้นั่งคัม-
มัญชาก่อน

ดังนั้น กรณีการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลตามที่บุคคลภายนอกอ้าง
เป็นพยาน ซึ่งมีชื่อเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรง จึงน่าจะอนุโลมใช้ใน
ลักษณะเดียวกับกรณีดังกล่าวข้างต้น คือให้ผู้นั่งคัมมัญชาอนุญาตให้ไปตามหมายเรียกของศาล
ได้โดยมิถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และไม่ถือว่าเป็นวันลา

เนื่องจากเรื่องนี้ไม่มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ และเพื่อให้การปฏิบัติ
เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
อนุมัติเป็นหลักการให้ใช้กับทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นพร้อมด้วยความเห็น
ของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะ
จัดส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป.

(นายชุลชาติ ประมุขผล)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เสนาบดี อ.ม. พ.๓๐๓

พลตรี ประมอต์ (๒๐๖๐๖๖)

(ประมาณ อติเรกสาร)

รองนายกรัฐมนตรี สังกัดและปฏิบัติราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

๑ เม.ย.๕๖